باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۴/۱۵**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

بخش الزامی

(دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)

الف تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

۱- چرا ادبیات دورهٔ بیداری- به‌ویژه شعر- زبان محاوره را برگزید؟ ۰/۲۵

۲-کدام مورد از آثار محمد تقی بهار (ملک‌الشعرا) نیست؟ ۰/۲۵

الف)تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران ب)تاریخ تطوّر نظم فارسی

ج)سبک شناسی د) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی

۳- شهریار از کدام شاعر غزل‌سرای نامی ایران ، تأثیر فراوان پذیرفته‌است؟ ۰/۲۵

الف)سعدی ب) حافظ ج) خواجوی کرمانی د) مولوی

۴- نام آثار در ستون« الف» را به پدیدآورندگان آثار درستون « ب » وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است .) ۰/۷۵

« الف»	« ب »
الف)مدار صفر درجه	۱- مهدی اخوان ثالث
ب)ضیـافت	۲- احمد محمـود
ج)آخر شاهنامه	۳- سید علی موسوی گرمارودی
	۴- سید مهدی شجاعی

ب سبک شناسی (۱/۵ نمره) ۰/۷۵

۵- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخّص کنید .

الف)بسیاری از نثرهای دورهٔ بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می‌پردازد.

ب)درسطح ادبی نثردورهٔ بیداری ، صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثردرخدمت بیان و خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.

ج)از بازرترین ویژگی‌های ادبیات دورهٔ بیداری توجه به تعلیم و تربیت جدید بوده‌است.

۶- جاهای خالی را با واژهٔ مناسب کامل کنید. ۰/۷۵

الف)گرایش شاعران دورهٔ بیداری به قالب‌های کم‌کاربرد مانند :مستزاد و چهارپاره ، زمینه را برای ظهور..... فراهم کرد.

ب) در نثر دورهٔ بیـداری عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌ها ..... می‌یابـد.

ج)نثر دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون نوگرایی ، تجـددخواهی و آزادی‌طلبی و با هدف .....گسترش یافت.

ج موسیقی شعر (۵ نمره) ۱

۷- مشخّص کنید وزن کدام مصراع « همسان» وکدام« ناهمسان» است؟

الف)هرگز کسی به خوبی ، چون یار ما نباشد ب) عاقبت گرگ‌زاده گرگ شود

« ادامه سوالات در صفحه دوم »

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.iran-archive.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۴/۱۵**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	۸- برای بیت زیر،کدام وزن ترجیح دارد ؟ چرا ؟	۰/۷۵
	« تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین کس واقف از ما نیست که از دیده چه‌ها رفت»	
	الف) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن ب)مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مُستف	
	۹- وزن بیت زیر درکدام گزینه درست آمده‌است؟	۰/۲۵
	« ما نصیحت به جای خود کردیم روزگاری در این به سر بردیم »	
	الف)فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ب) فاعلاتن مفاعلن فع لن ج)مستفعلُ فاعلاتُ فع لن د)مستفعلن مفاعلُ مستفعلن	
	۱۰- با توجه به بیت« اگر آن تُرک شیرازی به دست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را»	
	الف) اختیار« حذف همزه» درکدام هجای بیت صورت گرفته‌است؟	۰/۲۵
	ب)« تغییر کمیت مصوت‌ها» را در هجاهای بیت مشخّص کنید.	۰/۷۵
	۱۱- پس از تقطیع هجایی بیت زیر« دو اختیاروزنی» به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید.	۲
	« بِه که ز بهرِسُخن برنَگشاید زبان گر نتوانَد که مرد سخن به پایان بَرَد»	
د	زیبایی شناسی (۵ نمره)	
	۱۲-در هریک از بیت‌های گروه« الف»کدام آرایهٔ ادبی گروه « ب» به کار رفته‌است ؟(قسمت« ب» یک مورد اضافه است.)	۱

« الف »	« ب »
الف) هرکو نظری دارد با یار کمان‌ابرو باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها	۱- تلمیح
ب)به شهر عشق منم شهریار چون حافظ منم که شهرهٔ شهرم به عشق ورزیدن	۲- لف و نشر
ج)شاه ترکان سخن مدعیان می‌شنود شرمی از مظلمهٔ خون سیاووشش باد	۳- تناقض
د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را	۴- مراعات نظیر
	۵-تضمین

	۱۳-آرایه‌های شاخص هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید و بنویسید.	۰/۵
	الف) ز دیوارها خشت و از بام سنگ به کوی اندرون تیغ و تیر و خدنگ (اغراق- مراعات نظیر)	
	ب) باز آی که در غم تو ما را چشمی و هزار چشمه آب است (مراعات نظیر–اغراق)	
	۱۴- انواع« لَف و نشر» را در ابیات زیر مشخّص کنید.	۰/۵
	الف)گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هرچه بدانی مگوی ، هرچه توانی مکن	
	ب) ذکر رخ و زلف تو دلم را وردی است که صبح و شام دارد	
	۱۵- درابیات زیر، بخش‌هایی را که نشان دهندهٔ آرایه‌های« تضاد» و « تناقض» است، مشخّص کنید و برای تشخیص هرمورد دلیل بیاورید.	۱
	الف) تأمّل‌کنان در خطا و صواب بِه از ژاژخایان حاضرجواب	
	ب)چشم دل باز کن که جان بینی وآن‌چه نادیدنی است آن بینی	
	۱۶- کدام آرایهٔ ادبی ، مناسب‌ترین ابزار برای تصویرآفرینی در حماسه است ؟ این آرایه را دربیت زیر بیابید.	۰/۵
	چو بوسید پیکان سرانگشت اوی گذرکرد بر مهرهٔ پشت اوی	
	« ادامه سوالات در صفحه سوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۴/۱۵**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	۱۷- در شعر زیر، کدام واژه دارای ایهام است؟ معانی آن را بنویسید.	۰/۷۵
	« ناگهان انگار / بر لب آن چاه/ سایه‌ای را دید/ او شغاد ، آن نابرادر بود .»	
	۱۸- با توجه به « ایهام تناسب » به کار رفته در بیت زیر:	۰/۷۵
	« ز شور عشق ، دل خویش چون سبک سازیم نمک جدا به چه تدبیر از این کباب کنیم»	
	الف)واژهٔ « شور» در این بیت به معنی ..... است ؛ و معنی دیگرآن « ..... » است .	
	ب)در معنایی که مورد نظر نیست ، واژهٔ شور با « .....» تناسب دارد .	
هـ	نقد وتحلیل نظم ونثر (۳نمره)	
	۱۹- سرودهٔ زیر از« پروین اعتصامی » را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	۱- محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت مست گفت:« ای دوست، این پیراهن است افسار نیست»	
	۲- گفت:«مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی» گفت: « جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست »	
	۳- گفت:« می‌باید تو را تا خانهٔ قاضی بَرَم» گفت:« رو ، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست»	
	۴- گفت:« نزدیک است والی را سرای،آن‌جا شویم» گفت :« والی از کجا در خانهٔ خمار نیست ؟»	
	۵- گفت:« دیناری بده پنهان و خود را وارهان » گفت: « کار شرع ، کارِ دِرهم و دینار نیست»	
	الف)شاعر در گفتگوی بین « محتسب» و « مست» از کدام شیوه شعری استفاده‌کرده‌است؟	۰/۲۵
	ب)دو مورد « ویژگی‌زبانی» را در بیت چهارم بیابید و بنویسید .	۰/۵
	ج)محتوای شعر پروین را از نظر فضای کلّی(سطح فکری) بررسی کنید . (سه مورد)	۰/۷۵
	۲۰- با توجه به متن زیر از« جلال آل احمد» به پرسش‌ها پاسخ دهید .	
	« آخر چرا تصادف کردی ؟ ...» مثل اینکه سوال را از او کردم ، امّا وقتی دیدم نمی‌تواند حرف بزند ، خودم را به عنوان او دَم چَک گرفتم :« آخرچرا ؟ » به چنان عتابی و خطابی این‌ها را می‌گفتم که چشمم به دکتر کشیک افتاد .« مرده‌شورتون ببره،ساعت چهارتا حالا از تن این مرد خون میره،حیفتون نیومد ؟...» . دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند . برگشتم .پدرش بود . با همان هیکل وهمان قیافه.نیمهٔ همان سیب امّا سوخته‌تر و پلاسیده‌تر .... و تازه داشت گُل از گُلم می‌شکفت که شنیدم :- آقا کی باشند ؟ این را همان دکتر کشیک گفت که من باز سوار شدم :-« مرا می‌گید آقا ؟ من هیشکی . یک آقا مدیرکوفتی . این هم معلّمم. نوالهٔ تاریخِ تشریحِ شما...»که یک مرتبه عقل هی زد که«پسرخفه شو ! » و خفه شدم . دلم می‌خواست یک کلمهٔ دیگر بگوید . یک کنایه بزند ، یک لبخند، کوچک‌ترین نیش ... .»	
	الف)توصیف جزئی رفتار وخصوصیّات افراد از ویژگی‌های داستان جلال آل احمد است ، نمونه‌ای از آن را درمتن بیابید و بنویسید .	۰/۲۵
	ب) معانی کنایه‌های زیر را بنویسید .	۰/۵
	۱- گُل از گُلم می‌شکفت ۲- خودم را دَم چَک گرفتم	
	ج) یکی از ویژگی‌های سبکی نویسنده به کار گیری« حذف فعل است» . یک مورد در متن بالا پیدا کنید و بنویسید .	۰/۲۵
	د) دو مورد از ویژگی‌های شاخص نثر دورهٔ معاصر تا انقلاب اسلامی را در متن بالا بنویسید .	۰/۵
	« ادامه سوالات در صفحه چهارم»	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۴/۱۵**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
و	**بخش انتخابی** **دانش‌آموزان عزیز جهت کسب ۴نمره، از سؤالات ۲۱ تا ۳۶ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.**	
	۲۱- به چه علت تحقیقات ادبی و تاریخی در دورهٔ مشروطه جاذبه‌ای نداشت؟	۰/۵
	۲۲- علت کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دورهٔ بیداری چیست؟(دو مورد)	۰/۵
	۲۳- بیت زیر دارای دو وزن است ، هر دو وزن آن را بنویسید . « لاف از سخن چو دُر توان زد آن خشت بود که پُر توان زد»	۰/۵
	۲۴- آرایه قسمت‌های مشخص شدهٔ بیت‌های زیر را بنویسید. الف) چنین گفت پیغمبر راستگوی زگهواره تا گور دانش بجوی ب) خال مشکین که بدان عارض گندمگون است سرّ آن دانه که شد رهزن آدم با اوست	۰/۵
	۲۵- دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر زیر را بنویسید . « با این نسیم سحرخیز ، برخیز اگر جان سپردیم در باغ می‌مانَد ای دوست ، گُـل یادگار من و تو دیروز در غربت باغ ، من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید دردشت ، آیینه‌دار من و تو» (سلمان هراتی)	۰/۵
	۲۶- موضوع کلی هر کدام از آثار زیر را بنویسید . الف) تلخ و شیرین ب) سووشون	۰/۵
	۲۷- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید . الف) طوفان در پرانتز ب) جعفرخان از فرنگ برگشته	۰/۵
	۲۸- متن زیر از داستان « سانتاماریا» سید مهدی شجاعی را از نظر ویژگی‌های داستان‌های بعد از انقلاب اسلامی در قلمرو فکری بررسی کنید. « درست در همان لحظه ، شما« یامهدی» غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد و من نفهمیدم چرا . ولی بی‌اختیار پیش دویدم تا تفنگ را بردارم و به دستتان بدهم ؛ مثل گاهی که درکلاس ، قلمی ،کاغذی از دستتان می‌افتاد و ما بی‌اختیارخم می‌شدیم تا آن را به شما بدهیم . ایستاده‌بودید ولی تفنگ را نگرفتید . به دستتان نگاه کردم،دیدم که از مچتان خون می‌ریزد ، تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند و بازگشتید به حال اوّلتان ، انگار نه انگارکه یک دست از دست داده‌اید .»	۰/۵
	۲۹- در سطح فکری شعر دورهٔ انقلاب ، وضعیت حماسه و عرفان چگونه است؟	۰/۵
	۳۰- هر یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه« شعر انقلاب اسلامی» است؟ الف) آشنایی‌زدایی و روی‌آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه . ب)بعد از پیروزی انقلاب ، قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت .	۰/۵
	« ادامه سوالات در صفحه پنجم»	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس : **علوم و فنون ادبی ۳**	رشته :**ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	نام و نام خانوادگی:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه: **۵**	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۰۴/۱۵**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه سراسرکشوردر نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	۳۱- پس از تعیین پایه‌های آوایی ، « وزن» مصراع اول را بنویسید . « در چه هنگامی بگویم من ؟ یک نفر در آب دارد می‌کُند بیهوده جان قربان؟ »	۰/۵
	۳۲- در بیت « رنگین سخنان در سخن خویش نهانند/ از نُکهت خود نیست به هر حال جدا گُل» چه آرایه‌ای به کار رفته است ؟ بخشی را که آرایه در آن قرار دارد ، مشخص کنید.	۰/۵
	۳۳- شاعر در بیت « غنچه و گل ، اشک بلبل گرنمی‌کردند پاک/ آستین آن چرا خونین شد و دامان آن» چه آرایـه‌ای را در شعر خلق کرده‌است ؟ در مورد تشخیص خود بنویسید .	۰/۵
	۳۴- درکدامیک ازبیت‌های زیر« آرایهٔاسلوب معادله» آمده‌است ؟ برای تشخیص خود دلیل بیاورید . الف) ابر از آن پیدا شودکز رشک خورشید رُخش آستیـن بر رُخ نهـد با دامـن تر آفتـاب ب)فـکر شنـبه تلخ دارد جمـعهٔ اطفـال را عشرت امروز بی اندیشهٔ فردا خوش است	۰/۵
	۳۵-شعر زیر در چه قالبی سروده شده‌است ؟ یکی از ویژگی‌های این نوع شعر را بنویسید . پروانه و شمع و گل شبی آشفتند در طرف چمن وز جور و جفای دهر با هم گفتند بسیار سخن	۰/۵
	۳۶- « نام بحـر» بیت زیر را بنویسید . « در خود نمی‌بینم که من بی او توانم ساختن یا دل توانم یک زمان از کار او پرداختن»	۰/۵
	فرخنده فرجام باشید	۲۴ جمع

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.kanoonir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**علوم و فنون ادبی ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۴/۱۵**	تعداد صفحه: **۳**
دانش آموزان روزانه سراسرکشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) تاریخ ادبیات(۱/۵نمره) برای ارتباط با تودهٔ مردم ۰/۲۵ ص ۱۵	۰/۲۵
۲	« د» (سرگذشت حاجی بابای اصفهانی) ۰/۲۵ ص ۱۶	۰/۲۵
۳	« ب» (حافظ) ۰/۲۵ ص ۷۱	۰/۲۵
۴	الف) با«۲»(احمد محمود) ۰/۲۵ص ۷۸ ب) با «۴» (سید مهدی شجاعی)۰/۲۵ص۸۰ ج) با «۱» (مهدی اخوان ثالث) ۰/۲۵ ص۷۵	۰/۷۵
۵	ب) سبک شناسی(۱/۵نمره) الف)نادرست ۰/۲۵ ص۴۶ ب)درست ۰/۲۵ ص۴۶ ج)نادرست ۰/۲۵ ص ۴۴	۰/۷۵
۶	الف)شعر نو ۰/۲۵ ص۴۳ ب)کاهشی آشکار ۰/۲۵ ص۴۵ ج)تأثیر بر عامهٔ مردم ۰/۲۵ ص ۴۵	۰/۷۵
۷	ج) موسیقی شعر (۵نمره) الف) وزن : « مفعولُ فاعلاتن /مفعولُ فاعلاتن» ۰/۲۵ همسان دولختی است .۰/۲۵ ص ۲۶ ب)وزن:« فاعلاتن مفاعلن فَعِلن» ۰/۲۵ ناهمسان است. ۰/۲۵ ص ۲۳	۱
۸	«ب» ۰/۲۵ چون نظم همسان «مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف» بر نظم ناهمسان برتری دارد ۰/۲۵ و وزن بیت را بهتر نشان می‌دهد. ۰/۲۵ ص ۲۶	۰/۷۵
۹	«ب» فاعلاتن مفاعلن فعلن ۰/۲۵ ص ۲۲	۰/۲۵
۱۰	اَ گر آن تُر/کِ شی را زی / بِ دَس تا رَد/دِ لِ ما را // بِ خا لِ هِن/ دو یَش بَخ شَم/سَ مَر قَن دُ / بُ خا را را الف) مصراع اول ، هجای یازدهم« تا» ۰/۲۵ ص ۴۹ ب)۱- مصراع اول ، هجای(۱۴)۰/۲۵ ۲- مصراع دوم ، هجای (۳) و هجای (۱۲)۰/۲۵ « بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» (یک مورد) ۳- مصراع دوم، هجای(۵) ؛ ۰/۲۵کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند صص ۵۰ تا ۵۳ « به تقطیع هجایی نمره تعلق نمی‌گیرد. »	۱
۱۱	۰/۲۵ به کِ زِ بَهـ / رِ سُ خَن / بَر نَ گُ شا / یَد زَ بان ۰/۲۵ – U U – / – U – / – U U – / – U – ۰/۲۵ گر نَ تَ وا / نَـد کِ مَرد / سُ خَن بِ پا / یان بَ رَد ۰/۲۵ مُفتَـعِـلن / فـا عِـلن / مُفتَـعِـلن / فـا عِـلن ۱-بلند بودن هجای پایان نیم مصرع دوم مانند پایان مصراع ۰/۵ ؛ ۲- «اختیار قلب» ۰/۲۵ آوردن مفاعلن به جای مُفتعلن در رکن سوم مصرع دوم ۰/۲۵ص ۸۱ / ۸۵ و ۸۶	۲
۱۲	د)زیبایی شناسی (۵ نمره) الف)با« ۴،مراعات نظیر» ۰/۲۵ ص ۳۰ ب)با «۵،تضمین » ۰/۲۵ ص۳۳ ج)با « ۱ تلمیح » ۰/۲۵ ص ۳۱ د)با «۲، لف و نشر » ، ۰/۲۵ ص ۵۷	۱
۱۳	الف)مراعات نظیر ۰/۲۵ ص ۲۹ ب)اغـراق ۰/۲۵ ص ۸۸- ۸۹	۰/۵
۱۴	الف) مشوّش (نامرتب) ۰/۲۵ ص ۵۸ ب) مرتب ۰/۲۵ ص ۵۸	۰/۵
	ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم	

www.kanoonir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**علوم و فنون ادبی ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۴/۱۵**	تعداد صفحه: **۳**
دانش آموزان روزانه سراسرکشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۵	الف)خطا و صواب« تضاد» ۰/۲۵ چون دو امر متضادند ۰/۲۵ ب)مصرع دوم بیت دوم ، دیدن نادیدنی‌ها «تناقض» ۰/۲۵ این تضاد در یک امر است ؛ نه دو امر؛ ۰/۲۵ ص۶۱	۱
۱۶	اغراق۰/۲۵ همین که نوک تیر به سرانگشت رستم رسید از مهرهٔ پشت اشکبوس گذرکرد.(سرعت تیراندازی) ۰/۲۵ ص۸۸	۰/۵
۱۷	« نابرادر » ۰/۲۵ « ۱- برادر ناتنی ۰/۲۵ ۲- ناجوانمرد ؛ نامرد» ۰/۲۵ ص ۸۹	۰/۷۵
۱۸	الف)« غوغا و هیجان » ؛ »۰/۲۵ نمکین / پرنمک» ۰/۲۵ ب) « نمک » ۰/۲۵ ص۹۰	۰/۷۵
۱۹	هـ) نقد وتحلیل نظم ونثر(۳نمره) الف)مناظره ۰/۲۵ ب)۱- « رای فکّ اضافه»سرای والی،والی مضاف الیه ۰/۲۵ ۲- شویم در معنی فعل خاص« برویم»خصوصیت سبک خراسانی ۰/۲۵ ج)انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی – اجتماعی عصر خود ، ترسیم فساد و تزویر اجتماع ، انتقاد اجتماعی و اعتراض به شیوه برخورد عاملان حکومت با مردم ، بیان گستردگی و رواج نابسامانی‌ها و انحراف عمومی جامعه ، بی‌عدالتی ، بی‌بند و باری و فساد دستگاه حاکم، غفلت کارگزاران از امور دینی واشاره به پدیده اجتماعی رشوه‌خواری عصر شاعر. محتسب نماد انسان‌های حاکم بر جان و مال و ناموس مردم که تنها ظواهر شریعت را حفظ می‌کنندو در عمل به آن پایبند نیستند. مست ، نماد انسانی کاملا آگاه مثل خود شاعر که در این پوشش و با بیانی طنزآمیزنابسامانی جامعه را به تمسخر می‌گیرد و خود را تبرئه می‌کند. (سه مورد) ۰/۷۵ ص ۷۰	۱/۵
۲۰	الف)دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند . برگشتم . پدرش بود . با همان هیکل و همان قیافه ، نیمهٔ همان سیب امّا سوخته‌تر و پلاسیده تر. (یک مورد) ۰/۲۵ ب)۱- شاد شدن و لبخند زدن ۰/۲۵ ۲- خود را مقصر دانستم ۰/۲۵ ج)سوخته‌تر و پلاسیده‌تر« بود» ، هیشکی« نیستم» ، مدیر کوفتی« هستم» ، این معلّمم « است» ، نوالهٔ ... «است» . یک لبخند« بزند» ، نیش «بزند» (یک مورد) ۰/۲۵ د)۱-کاربرد زبان محاوره و اصطلاحات عامیانه مانند:مرده‌شورتون ببره. هیشکی، می‌گید،حیفتون نیومد.از تن این مرد خون میره ۲-کوتاهی و سادگی جملات ۳- به کاربردن کنایه و ضرب المثل(موجود در متن) ۴- طنز موجود در متن مانند: مدیر کوفتی (دو مورد) ۰/۵ ص ۷۴	۱/۵
۲۱	بخش انتخابی: به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه نویسی ۰/۲۵ و موضوعات دیگر ۰/۲۵ ص ۲۰	۰/۵
۲۲	۱- اغلب شاعران صرفاًبه محتوا گرایش داشتند. ۲- برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند . ۳- شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌هاناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند. (دو مورد)۰/۵ ص ۴۳	۰/۵
۲۳	« لا فَز سُ خَ نِ چُ دُر تَ وان زَد/ آن خِش تِ بُ وَد کِ پُر تَ وان زَد» ۱) – – U / – U – U / U – – // – – U / – U – U / U – – وزن: « مفعولُ مفاعِلن فعولن» ۰/۲۵ ص ۲۷ ۲) – – UU / – U – U / – – // – – UU/ – U – U / – – وزن: « مستفعلُ فاعلاتُ فع لُن» ۰/۲۵ ص۲۷	۰/۵
	ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ سوم	

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**علوم و فنون ادبی ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع:**۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۴/۱۵**	تعداد صفحه: **۳**
دانش آموزان روزانه سراسرکشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۴	الف)تضمین ۰/۲۵ ص ۳۳ ب) تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۱	۰/۵
۲۵	۱- نوید پیروزی انقلاب اسلامی ۲- مفهوم ایثار ، فداکاری و شهادت در راه انقلاب اسلامی ۳- اشاره به دستاوردهای ارزشمند انقلاب۴- مقایسهٔ اوضاع جامعهٔ سیاسی –اجتماعی قبل و بعد از انقلاب و ترسیم فضای مطلوب جامعهٔ در سایهٔ انقلاب اسلامی . « دو مورد» ۰/۲۵ ص ۷۸	۰/۵
۲۶	الف) داستان ۰/۲۵ ص ۷۴ ب)در برگیرنده داستان زندگی زری و یوسف.(اوضاع اجتماعی مردم فارسی در خلال جنگ جهانی دوم) ۰/۲۵ ص ۷۴	۰/۵
۲۷	الف) قیصر امین پور ۰/۲۵ ص ۷۷ ب) حسن مقدم ۰/۲۵. ص ۷۳	۰/۵
۲۸	۱- وقوع جنگ تحمیلی ۲- دفاع مقدس از وطن ۳- فرهنگ ایثار ۴ –استقبال از شهادت ۵ –اعتقادات دینی شیعی ۶- مقاومت هشت سالهٔ مردم در جنگ تحمیلی(دو مورد)۰/۵ ص ۸۰	۰/۵
۲۹	روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است . در حماسه،بعد زمینی غلبه دارد و در عرفان بعد آسمانی. ۰/۵ص ۱۰۰	۰/۵
۳۰	الف)زبانی ۰/۲۵ ص ۹۹ ب) ادبی ۰/۲۵ ص۹۹	۰/۵
۳۱	دَرچِ هِن گا / می بِ گو یَم / مَن ۰/۲۵ ؛ فاعلاتن فاعلاتن فع ۰/۲۵ ص ۱۱۰	۰/۵
۳۲	حس آمیزی ۰/۲۵ رنگین سخنان ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۵
۳۳	«حسن تعلیل» ۰/۲۵ « دلیل خونین بودن برگ وگل‌برگ‌های غنچه و گل ، پاک کردن اشک خونین بلبل است .» دلیلی هنری ، اما غیر واقعی و خیالی است که مخاطب را قانع می‌سازد . ۰/۲۵ ص۱۱۲	۰/۵
۳۴	« ب» ۰/۲۵ بیان مطلب در هردو مصراع مستقل است . به نحوی که مصرع دوم معادل و مصداق مصراع اول است. برپایهٔ « تشبیه» است ؛ همانطوری که فکر شنبه جمعهٔ اطفال را خراب می‌کند . اندیشهٔ فردا نیز خوشی امروز را خراب می‌کند . (یک دلیل کافی است) ۰/۲۵ ص ۱۱۴	۰/۵
۳۵	مستزاد ، ۰/۲۵ از مصراع های کوتاه و بلند ساخته شده است . ۰/۲۵ ص ۱۰۶	۰/۵
۳۶	بحر رجز ۰/۲۵ مثمن سالم ۰/۲۵ ص ۱۰۷	۰/۵
	" دربخش نقد و تحلیل ، نظر همکاران محترم صا ئب ا ست" جمع	۲۴